

EN RAPPORT FRÅN PALESTINAGRUPPERNA I SVERIGE (PGS)
MARS 2009

IDROTT UNDER OKUPATION

SITUATIONEN FÖR DEN
PALESTINSKA IDROTTE

UR SVENSKA RIKSIDROTTSFÖRBUNDETS
STADGAR FÖR INTERNATIONELLT IDROTTSUTBYTE

“RF verkar för att de internationella specialidrottsförbunden i sina stadgar inför bestämmelser om att idrottsutbyte ej får äga rum med land där diskriminering i idrottsligt avseende förekommer mot någon på grund av etniskt ursprung, kön, sexuell läggning, funktionshinder, religion eller politisk anslutning och ej heller med land som är föremål för bindande FN-sanktion.¹”

1 http://www.rf.se/templates/Pages/InformationPage_____200.aspx

INNEHÅLL

IDROTT, EN VIKTIG KÄLLA FÖR GEMENSKAP OCH SAMHÖRIGHET 2

PALESTINSK IDROTT, NÅGRA EXEMPEL 4

FOTBOLLSLANDSLAG MOT ALLA ODDS	4
TENNIS	6
SIMNING	6
JUDO.....	6
PARALYMPICS	7
FÄKTNING	7

IDROTT UNDER OCKUPATION 8

NEDAN FÖLJER NÅGRA KONKRETA EXEMPEL PÅ HUR OCKUPATIONEN FÖRSVÅRAT ELLER FÖRHINDRAT PALESTINIER FRÅN ATT IDROTTA:	8
BRIST PÅ RESURSER FÖR PALESTINSK IDROTTSUTVECKLING	9
DÖDSSKJUTNINGAR, ATTACKER MOT IDROTTARE OCH IDROTTSANLÄGGNINGAR SOM MILITÄRA MÅL.....	10

UNGDOMSKLUBBEN I ABU DIS, ETT SAMARBETSPROJEKT MED PGS 12

IDROTTSSANKTIONER SOM PÅTRYCKNINGSMEDEL – SYDAFRIKA	13
---	----

IDROTT OCH POLITIK HÖR VISST IHOP – SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER..... 15

UTDRAG UR DEN INTERNATIONELLA OLYMPISKA STADGANS GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER:.....	16
LÄS MER:	17
KÄLLOR:	17

IDROTT, EN VIKTIG KÄLLA FÖR GEMENSKAP OCH SAMHÖRIGHET

”Det internationella samfundet måste se över sin politik gentemot Israel. Inga israeliska idrottare bör bjudas in om inte Israel befriar palestinska idrottare från förtryck och orättvisor”, Jibril Rajoub, ordförande för palestinska fotbollsförbundet.

61 år har gått sedan staten Israel bildades och över 750 000 palestinier fördrevs från sina hem och hundratals byar jämnades med marken, och över 40 år har gått sedan Israel ockuperade Västbanken, Gaza och östra Jerusalem. Trots otaliga FN-resolutioner och fredsöverenskommelser som uttalat palestiniernas rätt till en egen stat, känns freden längre bort än någonsin. Israel fortsätter att bygga ut de olagliga bosättningarna på Västbanken, att konfiskera mark för att ge plats åt muren som skär tvärs igenom palestinska städer, byar och odlingar. Palestinier hindras från att röra sig fritt på de palestinska områdena, människor tvingas att köa i timmar i vägspärrar och få palestinier på Västbanken har ens rätt att vistas i östra Jerusalem, den tänkta huvudstaden. Dagligen nås vi av rapporter om att barn och ungdomar arresterats och satts i administrativt förvar och att den israeliska armén slår ner icke-våldsdemonstrationer genom att skjuta tårgas och skarp ammunition. Gaza är sedan flera år under en blockad som omöjliggör allt normalt liv. Efter den senaste attacken mot Gaza som dödade 1 300 och skadade över 5 000 palestinier pågår utredningar om misstänkta krigsbrott, bland annat efter att den israeliska armén använt vit fosfor mot civilbefolkningen och skjutit ihjäl människor som hållit upp vita flaggor.

Inom idrottssammanhang erkänns Palestina som en stat i högre grad än i andra, man tävlar under egen flagga och i egen dress. Idrott är en viktig källa för gemenskap och samhörighet och många aktiva har berättat om vikten av att få representera Palestina utomlands, att få visa upp en positiv bild av sitt folk och för att känna gemenskap och samhörighet. Många idrottsutövande män och kvinnor fungerar som viktiga ambassadörer för Palestina. Möjligheten att få representera Palestina i internationella sammanhang bidrar till hopp om en ljusare framtid.

Med anledning av kraven att stoppa Davis Cup-matchen i tennis mellan Sverige och Israel har Palestinagrupperna i Sverige gjort en rapport om hur den israeliska ockupationen försvårar och förhindrar palestinierna från att utöva idrott. Hindren som ockupationen utgör ligger på flera nivåer och är av olika karaktär. Vi kan inte återge alla dessa här, men vi vill med denna rapport ge en introduktion till problematiken.

Rapporten är att se som ett inlägg i debatten om sanktioner mot Israel, där Stoppa Matchen-kampanjen är ett av många viktiga initiativ. Så länge Israel ockuperar och förtrycker ett annat folk skall de inte vara välkomna i internationella sportsammanhang.

I debatten kring huruvida Davis Cup-matchen mellan Sverige och Israel skall spelas, har det höjts röster både från Sverige och Israel, att idrott och politik inte ska sammanblandas. Samtidigt rapporterar Jerusalem Post den 24 februari att en Israelisk tennisfestival kommer att uppkallas efter och hållas till minne av en israelisk soldat som dödats i Gaza. Studerar man det

israeliska tennisförbundets hemsida så ser man att de har tenniscenter som ligger på ockuperad mark – värt att notera är också att på kartan där tennisförbundet presenterar sina center ingår Västbanken, Gaza och östra Jerusalem i Israel.²

2 www.tennis.org.il

PALESTINSK IDROTT, NÅGRA EXEMPEL

FOTBOLLSLANDSLAG MOT ALLA ODDS

“Fotboll är en av de få institutioner inom vilka Palestina kan tävla, att visa vår nationstillhörighet, att vara på världsarenan” Morad Fareed, amerikanskfödd anfallare i palestinska fotbollslandslaget.³

Palestinska landslagets första match på palestinsk mark. Al-Ram 2008. Matchen som spelades mot Jordanien slutade 1-1.
Foto: Anna Wester

Det första palestinska fotbollslaget bildades 1908 vid Al-Rawda-skolan i Jerusalem och det palestinska fotbollsförbundet grundades, även detta i Jerusalem, 1928. 1929 anslöt sig Palestina till FIFA och det första internationella deltagandet i världsmästerskapen skedde 1934 i Italien. Det palestinska landslaget var då det enda asiatiska lag som deltog i världsmästerskapens utslagsmatcher.⁴

I det historiska Palestina som då stod under brittiskt mandat, frodades fotbollen och ett flertal fotbollslag bildades. Bland andra Al Dajani klubben, the Orthodox club, Islamic Java club, National club i Akko, sporting AKKO club, Gaza sporting club och Arabi club. De mest kända spelarna under denna period var bland andra Jaber Al Zarqa, George Mardeeri, Mickel Al Taweel, Abd. R. Al Habab, Rashad Al Shawa, Haider Abd Alshafi och George Rashmawi.

³ <http://www.palestinefootball.myzen.co.uk/page19.html>

⁴ www.palestinefa.com

Flertalet matcher spelades under denna tid i Jerusalem, Jaffa och Gaza för att nämna några områden och Palestina var värd för många arabiska lag från Syrien, Libanon, Egypten och Jordanien.

När staten Israel bildades och hundratusentals palestinier fördrevs och blev flyktingar i angränsande länder, spreds de palestinska fotbollsspelarna ut över ett flertal länder. Trots detta återhämtade sig den palestinska fotbollen ganska snabbt och flera nya lag bildades både i Palestina och i andra länder. Den första internationella turneringen där palestinier deltog efter 1948 var i de arabiska mästerskapen i Alexandria 1953. Det bästa resultat som nåddes var vinsten av "the Golden Square" under de fjärde arabiska mästerskapen i Kairo 1964. Under 60-talet utvecklades fotbollen i Gaza tack vare regelbundna officiella mästerskap och turneringar.

När Israel ockuperade Västbanken och Gaza 1967 drabbades den palestinska fotbollen dock av ännu ett hårt slag. Alla former av organiserade sporter stoppades i Palestina under de kommande sex åren. 1973 började fotbollen återigen spelas runt om på palestinska lekplatser och skolgårdar och ett landslag började bildas i exil. I de palestinska områdena bildades Idrottsförbundet i Gaza och på Västbanken. Förbundet övervakade och planerade sportaktiviteter under de svåra omständigheter som ockupationen medförde. Genom bildandet av den palestinska myndigheten (PA) 1994 återupprättades det palestinska fotbollsförbundets medlemskap i FIFA och i det asiatiska fotbollsförbundet (AFC) med hjälp av Prins Faisal (Saudiarabiens dåvarande sportminister) och arabiska fotbollsförbund.

1998 hade fotbollen återhämtat sig till den grad att lokala mästerskap och turneringar ägde rum regelbundet och det palestinska fotbollsförbundet började delta i de arabiska internationella och regionala mästerskapen. Första gången det palestinska landslaget deltog i en arabisk turnering var i Libanon 1998. Palestina deltog också i den 9:e arabiska turneringen i Jordanien 1999 där de tog brons, i den asiatiska kuppen 2000 i Qatar och i den första västasiatiska kuppen (Kung Hussein-kuppen) i Jordanien år 2000.

Efter mer än 66 års frånvaro deltog Palestina, år 2001, återigen i kvalen till världsmästerskapen och kom på andra plats i sin kvalgrupp. Landslaget deltog i de västasiatiska spelen i Kuwait (2002) i det andra västasiatiska mästerskapet i Syrien (2003) och i de asiatiska spelen i Sydkorea (2002).

Den palestinska fotbollen har de senaste tio åren haft flera framgångsrika spelare i landslaget, som bland andra Saeb Jendeya som spelar i Al Jazeera club i Jordanien, Fadi Abu Latifa från Al Faysali klubben i Jordanien, Khaldon Fahd från Al Jazeera club i Jordanien, Zeyad Al Kord från Al Wehdat club i Jordanien och amatörspelare som Jamal Al Holly, Abdullah Alsidawi and Ramzi Saleh.

Svenska Imad Zatara spelar i det palestinska landslaget. När bilden togs spelade han i allsvenskan med Brommapojkarna.

Foto: Sofia Soughani

TENNIS

1994 organiserade universitetet i Betlehem det första nationella mästerskapet i Tennis. Tävlningen blev snabbt ett populärt evenemang och arrangeras nu årligen med deltagare från hela Västbanken.

Det Palestinska Tennisförbundet (PTA) grundades 1996 och man har sedan dess försökt anlägga tennisplaner i olika palestinska områden. Tyvärr är det inte alltid som de palestinska städerna och byarna kan upplåta land för att bygga tennisbanor. I princip alla stora öppna ytor på Västbanken kontrolleras helt av Israel som sällan ger tillstånd att anlägga något överhuvudtaget i dessa områden, vare sig det gäller lekplatser, idrottsanläggningar eller sopstationer.

I en strävan att främja tennisspelet bland palestinierna började Tennisförbundet ge lektioner till alla åldersgrupper. 1998 blev Tennisförbundet "klass C medlem" i den Internationella tennisfederationen (ITF) och den Asiatiska tennisfederationen (ATF). 2004 skickades fyra spelare till Jordanien för att delta i en internationell kurs för tennistränare. Ett år senare skickades tennisspelaren Donia Alsous till den årliga asiatiska turneringen för spelare under 13 år. Hon rankades femma 2005 och trea 2006.

SIMNING

Det palestinska simförbundet etablerades 1993 för att främja simsporten i Palestina och förbundet har bland annat som mål att främja simkunnighetsprogram i alla delar av de ockuperade områdena, att stödja en ny generation av simmare i världsklass samt att främja deltagande i internationella mästerskap. Problemen för att få verksamheten att fungera är många, främst på grund av att det är svårt att få tillgång till bassänger, både för barn och elitidrottare. Det är också väldigt dyrt att anlägga och underhålla bassänger.

Förbundet arrangerar flera lokala mästerskap i simning, däribland the Palestine Open Championships. Simförbundet är medlem i Internationella simförbundet (FINA) och flera andra internationella sammanslutningar. Palestinska simmare har deltagit i flera av de största internationella simtävlingarna, däribland OS i Sidney år 2000, OS i Aten år 2004 samt OS i Peking 2008.

Efter OS i Sidney utvecklades det Palestinska simförbundet avsevärt och har knutit många internationella kontakter. Trots att de palestinska simmarna inte uppnått fantastiska resultat i tävlingarna de deltagit i är deras deltagande fantastiskt i sig. Förbundet har ingen direkt finansiering i sin budget och måste förlita sig på generositeten hos andra förbund och länder för att kunna resa och tävla.⁵

JUDO

Judo betyder "den försiktiga vägen" och utövas av många palestinier. Judon ger de palestinska ungdomarna en möjlighet att ägna total koncentration och hängivelse till något hälsosamt och roligt som inte har med den israeliska ockupationen att göra.

Det Palestinska Judoförbundet bildades 1967 och har fullt medlemskap i det Internationella Judoförbundet och det Asiatiska judoförbundet. Förbundet engagerar och tränar unga palestinier i judo på hela Västbanken, utbildar tränare och arrangerar stora tävlingar. Förbundet arrangerade även det första Palestinska mästerskapet i Judo för synskadade. Delegationen med tävlande som nyligen skickades till det Västasiatiska mästerskapet för nybörjare vann bronsmedalj.⁶

5 The Palestinian Swimming Federation, This week in Palestine, <http://www.thisweekinpalestine.com/details.php?id=2482&ed=154&edid=154>

6 Palestinian Judo League, Hani Sharif Al Halabi, <http://www.thisweekinpalestine.com/details.php?id=2488&ed=154&edid=154>

PARALYMPICS

Paralympicsrörelsen i Palestina representeras av the Paralympic Committee (PPC). Organisationen grundades 1993 till förmån för en grupp skadade och funktionshindrade offer efter den första intifadan 1987. Syftet med organisationen är att förbättra färdigheterna och möjligheterna för människor med funktionshinder att delta i olika former av idrott.

PPC arbetar med ett lokalt perspektiv och utvecklar program för idrottsmän med en rad olika funktionshinder. De arbetar också för att sätta samman nationella lag för att representera Palestina i tävlingar runt om i världen. Organisationen är medlem i en rad internationella samarbetsorgan och har lyckats väl i de mästerskap man ställt upp i. En bronsmedalj tilldelades till exempel det palestinska laget i Sidney 2000 och de vann två bronsmedaljer och en silvermedalj i Aten 2004. Ett av de hinder som ockupationen ställer i vägen för möjligheten att bedriva en fungerande verksamhet är svårigheterna att samla in pengar till resor och den utrustning som krävs vid tävlingar.⁷

FÄKTNING

Inom loppet av en relativt kort tidsperiod har det Palestinska fäktningsförbundet lyckats uppnå flera av sina mål. Förbundet bildades 1998 och är internationellt erkänt som en medlem av det Internationella fäktningsförbundet och det Asiatiska fäktningsförbundet. Målsättningen för förbundet är att förbättra situationen för de idrottsmän och kvinnor som tränar fäktning.

I Palestina utövas fäktning av både män och kvinnor och sporten kräver stor koncentration och fysisk kondition. Det palestinska fäktningsförbundet har länge haft som målsättning att etablera internationellt erkända fäktningsakademier i Ramallah och Abu Dis. Under de senaste tio åren har förbundet lyckats arrangera träningsläger och tävlingar i Libanon, Jordanien, Egypten, Italien och Kuwait.⁸

7 The Palestinian Paralympic Committee, Akram Ali Okkeh, <http://www.thisweekinpalestine.com/details.php?id=2481&ed=154&edid=154>

8 Palestine Fencing Federation, Daoud Mitwalli, <http://www.thisweekinpalestine.com/details.php?id=2489&ed=154&edid=154>

IDROTT UNDER OCKUPATION

Möjligheten för palestinier att utöva idrott försvåras eller omöjliggörs på flera sätt av den israeliska ockupationen. Ett av de främsta hindren är den inskränkta rörligheten för människor, som bland annat orsakas av de cirka 600 vägspärrar som finns runt om på Västbanken. Dessa skär av palestinska städer och byar från varandra och gör att människor inte kan mötas för att träna eller tävla. Likaså har muren som började byggas 2003 ytterligare försvårat för idrottare att förflytta sig och bland annat omöjliggjort ett fungerande ligaspel i fotboll, även om man gör sitt bästa för att hålla det igång. Isoleringen av Gaza och nekandet av utresetillstånd är andra hinder som är att betrakta som kollektiv bestraffning. Vidare har idrottsanläggningar under flera perioder använts som tillfälliga massarresteringslokaler eller demolerats genom bomber och bulldozers. Att vara ute och praktisera idrott är förenat med livsfara vare sig det handlar om lek eller professionell träning. Under vissa perioder har långa tider av utgångsförbud införts av israeliska armén i olika städer vilket också gjort all idrott omöjlig att praktisera.

NEDAN FÖLJER NÅGRA KONKRETA EXEMPEL PÅ HUR OCKUPATIONEN FÖRSVÅRAT ELLER FÖRHINDRAT PALESTINIER FRÅN ATT IDROTTA:

Under förberedelserna inför fotbolls-VM 2006 tvingades spelare från Gaza att vänta i veckor, trots protester från FIFA, vid gränsövergången i Rafah för att ta sig till landslagets träningsläger i Egypten. När de väl kom fram till Alexandria möttes de av beskedet att fem av de palestinska spelarnas vänner dödats i en israelisk flygattack. Jerome Champagne, FIFAs tillförordnade generalsekreterare, tillät inte laget att flytta sin avgörande kvalmatch med hänvisning till att "fotboll inte kan gå snabbare än politik".⁹

Det palestinska fotbollslandslaget har tvingats spela de flesta av sina hemmamatcher inför tomma läktare i Qatar. Skälen är flera. 2006 bombade den israeliska armén den enda gräsplan som kunde användas för tävlingsmatcher i Gaza. Spelare från Västbanken har inte tillåtits resa till Gaza och spelarna från Gaza har i sin tur nekats utresa. 2008 tilläts landslaget att spela sin

⁹ BDS-movement, <http://www.bdsmovement.net/?q=node/5>

första internationellt erkända hemmamatch på palestinsk mark. Israel lät matchen spelas efter förhandlingar med FIFA och Jordanien som var motståndare i matchen.¹⁰

I augusti 2007 nekades det palestinska ungdomslandslaget i fotboll visum till Storbritannien för en treveckorsturné. Den officiella anledningen till beslutet från brittiska myndigheten var att de palestinska ungdomarna var för fattiga för att man skulle kunna lita på att de faktiskt återvände hem. Samma år nekades det palestinska ungdomslandslaget att återvända till Gaza i över en månad efter att de slutfört en turné i Jordanien.¹¹

Alla de hinder som ockupationen skapar tvingar det palestinska fotbollslandslaget att verka under oerhört svåra förhållanden. Spelare från Gaza kan inte resa till Västbanken eller Jerusalem, palestinier från Västbanken kan inte resa till Jerusalem eller Gaza och varken Gazabor eller boende på Västbanken kan resa in i Israel.¹² Det är inte enbart begränsningar av rörelsefrihet inom Israel/Palestina som sätter käppar i hjulen för de palestinska fotbollsspelarna. Möjligheterna att få utresevisum för att delta i till exempel internationella turneringar är kraftigt begränsade. Detta har lett till att många av spelarna i landslaget har värvats ur palestinska grupper i diasporan bland annat från Chile, USA och Sverige¹³. Problemen med utresevisum innebär dock att spelare från Palestina hindras från att resa utomlands och träna med sina lagkamrater. Fotbollsspelare från Gaza har bland annat hindrats från att resa till Egypten för att delta i landslagssamlingar.¹⁴

Trots att det bor ungefär 2,5 miljoner palestinier på Västbanken, 1,5 miljoner i Gaza och en miljon palestinier inne i Israel, är ett sammansatt lag som kan träna tillsammans en omöjlighet på grund av ockupationen.

BRIST PÅ RESURSER FÖR PALESTINSK IDROTTSUTVECKLING

”Jag vill representera Palestina. Vad är det annars vi kämpar för? Är det inte för att bevisa att vi är ett land?” Aal-Masri, palestinsk löpare som deltog i OS i Beijing.¹⁵

Israels ockupation av Västbanken och dess totala blockad mot Gaza omöjliggör för palestinierna att ha en fungerande ekonomi, något som självklart också drabbar idrotten. Tillgången till sportanläggningar och möjligheter att utöva idrott är ofta begränsad till små ofta nedgångna idrottsanläggningar, speciellt i de trånga flyktinglägren.¹⁶

Fotbollsplan i Abu Diis på Västbanken.

Foto: Yvonne Fredriksson

10 BDS-movement, <http://www.bdsmovement.net/?q=node/5>

11 BDS-movement, <http://www.bdsmovement.net/?q=node/5>

12 Hatem Abudayyeh, <http://www.fightbacknews.org/2007/10/lsrpalfootball.htm>

13 http://www.svd.se/sportspel/nyheter/artikel_2321693.svd

14 Hatem Abudayyeh, <http://www.fightbacknews.org/2007/10/lsrpalfootball.htm>

15 <http://www.iht.com/articles/ap/2008/04/05/africa/ME-GEN-Palestinians-Olympic-Dreams.php?page=2>

16 BDS-movement, <http://www.bdsmovement.net/?q=node/5>

Den palestinska löparen Nader Al-Masris berättelse är ett tydligt exempel på hur bristen på ekonomiska resurser drabbar palestinska idrottare. Träningsfaciliteterna för Nader Al-Masri i Jeriko, består av ett nersprunget fält och ett nedgånget gym, vilket ändå är en stor förbättring för honom. Tidigare bodde han i flyktinglägret i Beit Hanoun i Gaza och tilläts inte att ta sig därförån. Där var förhållandena än svårare och framförallt kunde en träningsrunda utomhus dra till sig negativ uppmärksamhet från de israeliska trupperna som då var ständigt närvarande i Gaza. Israeliska journalister och människorättsaktivister fick kämpa i månader för att Al-Masri skulle få tillstånd att åka till Jeriko och senare till Beijing för att delta i de olympiska spelen.¹⁷

Även den 17 åriga löparen Ghadeer al-Ghuruf tävlade i Beijing. Både Al-Masri och Al-Ghuruf sade att de inte förväntade sig att vinna några medaljer i OS. Bara att kunna medverka var tillräckligt, och att veta att världens ögon skulle få se palestinska atleter tävla på en global arena.¹⁸

DÖDSSKJUTNINGAR, ATTACKER MOT IDROTTARE OCH IDROTTSANLÄGGNINGAR SOM MILITÄRA MÅL

Att vara ute och spela fotboll kan vara förenat med livsfara för barn på Västbanken och i Gaza. Det finns flera exempel på hur barn har dödats när de varit ute och spelat fotboll.

I ett flyktingläger i Rafah vid den egyptiska gränsen har flera barn dödats medan de spelade fotboll. Khalil al-Mughrabi, 11 år, dödades av skott i huvudet i juli 2001 och två av hans vänner, 10 och 12 år gamla, skadades. 16-åriga Jihad Hassan Barhoum sköts 2004 i magen av israeliska trupper. Ashraf Samir Ahmad Mussa och Khaled Fuad Shaker Ghanam, båda 15 år, och den 16-åriga Hassan Ahmad Khalil Abu Zeid, dödades av israeliska soldater i april 2005.¹⁹

I februari 2008 dödades fyra pojkar i en israelisk flygräd då de spelade fotboll i närheten av sina hem i Jabalya, Gaza. De fyra pojkarnas kroppar, två bröder och deras kusiner, lokaliserades av en släkting på ett lokalt sjukhus efter det att pojkarna aldrig återvände hem.²⁰

Israel har vid flera tillfällen använt fotbollsarenor som tillfälliga arresteringsanläggningar, så skedde vid upprepade tillfällen under Israels återockupation av städerna på Västbanken 2002.

I dag ligger den internationellt godkända fotbollsarenan i Gaza i ruiner. Stadion som betalats med bidrag från FIFA bombades första gången 2006 men byggdes upp igen för att återigen bli ett mål under Israels senaste attack mot Gaza i årsskiftet 2008-2009.

Förutom den materiella förstörelsen drabbades den palestinska fotbollen av ytterligare ett hårt slag till följd av Israels senaste bombanfall mot Gaza. I attackerna dödades tre palestinska fotbollsspelare, Ayman Alkurd, spelare i Falasteen Al-Ryadi och det palestinska landslaget, Shadi Sbakhe tillhörande klubben Khadamat Alniserat och den 24-åriga mittfältaren Wajeh Moshtahe tillhörande Gazas Ittihad Alshojaeya. Både Sbakhe och Moshtahe spelade tidigare i det palestinska landslaget. De var alla i sina hem då de dödades.²¹

2008 publicerade den palestinska sportstiftelsen Atlas Sport en rapport som pekar på att Israel bryter mot den internationella olympiska stadgan genom att attackera idrottare. I rapporten beskrivs de kontinuerliga israeliska ansträngningarna att attackera idrottscenters aktiviteter och dess idrottsmän, att hindra idrottsmän att ta sig till tävlingar samt att överhuvudtaget kunna utöva sin sport.²²

17 <http://www.wwenglish.com/en/voa/stan/2008/06/2008060425604.htm>

18 <http://www.wwenglish.com/en/voa/stan/2008/06/2008060425604.htm>

19 http://www.pacbi.org/boycott_news_more.php?id=A465_0_1_0_Mv

20 <http://www.independent.co.uk/news/world/middle-east/killed-while-they-played-football-the-child-victims-of-israel-revenge-on-gaza-789359.html>, www.btselem.org/english/publications/Index.asp?TF=10

21 <http://www.fifpro.org/index.php?mod=one&id=16894>

22 www.maannews.net/Saied Bannoura

Rapporten uppger att 375 palestinska idrottsmän har dödats, inklusive gymnasieidrottare, universitetsidrottare och professionella idrottare, och att 2 000 skadats av israeliska trupper sedan början på den andra Intifadan (det palestinska upproret) år 2000. I rapporten omnämns specifikt fotbollsspelaren Hamdi Shubeir och body-buildaren Abdul-Raouf Al-Ijlal (ordförande för den palestinska federationen för bodybuilding) som båda dödades i maj 2008 då de utövade sina respektive idrottsgrenar. Vidare har dussintals sportanläggningar och klubbhus förstörts både på Västbanken och på Gazaremsan vilket hindrat palestinska ungdomar från att delta i idrottsaktiviteter på såväl amatör- som elitnivå.²³

Den palestinska ungdoms-, sport-, och kulturministern Tahani Abu Daqqa arbetade tillsammans med stiftelsen för att sammanställa rapporten och att dokumentera övergreppen mot idrottare. Stiftelsen har uttalat att de kommer att presentera rapporten för den internationella olympiska kommittén (IOK) och be om sanktioner mot Israel. IOK:s stadga förbjuder övergrepp mot idrottare som utövar sin sport och stiftelsen menar att israeliska soldaters agerande mot palestinska idrottsmän och idrottskvinnor ifrågasätter Israels förpliktelser gentemot olympiska, och inte minst internationella stadganden²⁴.

23 www.maannnews.net/Saed Bannoura

24 <http://www.maannnews.net/en/index.php?opr=ShowDetails&ID=32302>

UNGDOMSKLUBBEN I ABU DIS, ETT SAMARBETSPROJEKT MED PGS

Att få en chans till idrottsutövande är viktigt för alla barn och ungdomar över hela världen. Genom att ge barn och ungdomar möjligheter att utöva någon form av sport ger man dem också möjligheter att utvecklas och förstå vikten av att samarbeta i ett team.

Barn och ungdomar från Abu Dis Youth Club.

Foto: Jan Edqvist

Sedan 1999 samarbetar PGS med Abu Dis Youth Club på Västbanken och sedan dess har klubben tagit emot barn och ungdomar och gett dem möjligheter till en positiv och meningsfull fritid. Klubbens aktiviteter gör det också möjligt för barn och ungdomar att stå emot den israeliska ockupationen och bidrar till att minska deras känslor av hopplöshet och tristess. Klubben är dessutom en viktig samlingspunkt för alla i byn.

I dag är barn och ungdomar engagerade i en mängd sporter såsom fotboll, basket, volleyboll, bordtennis, taekwondo, boxning, simning och fäktning. På klubben hålls även många möten och workshops i demokrati, gender, ledarskap, miljö och mänskliga rättigheter.

Under sommaren 1999 bjöds klubbens fotbollslag för pojkar till Sverige för att delta i Örebrokuppen Spelarna bodde hemma hos svenska familjer, spelade fotboll och gjorde studiebesök både i Örebro och i Stockholm. Besöket var väldigt uppskattat av alla inblandade som upplevde att idrott var ett bra forum för kontakter mellan olika länder och kulturer. Sorgen var stor även i Sverige när beskedet kom att en av pojkarna som var med på resan till Sverige skjutits till döds av israeliska soldater 2004 strax utanför klubblokalerna.

Ett annat uppskattat besök som PGS genomfört var när fyra fäktarflickor från Abu Dis bjöds in för att delta i en fäktarturnering i Uppsala 2007. Flickorna som deltog har berättat att de känner sig stärkta och stolta över att ha representerat Abu Dis och Palestina och att ha fått möjligheten att mäta sig med några av de bästa juniorerna inom sporten.

År 2000 kvalificerade sig Abu Dis Youth Clubs fotbollslag till högsta ligan på Västbanken. Men ligaspelen kunde inte genomföras under åtta år på grund av alla vägspärrar och hinder från den

israeliska armén. Ligaspelet fungerar fortfarande inte som det borde, eftersom det är otänkbart att spela en match i Jerusalem eller mot ett lag i Gaza.

Ungdomsklubben är en mycket viktig samlingspunkt för många barn och ungdomar i Abu Dis. Men av och till gör den israeliska armén raiderna mot klubben och vid flera tillfällen har soldaterna misshandlat ungdomsledare som befunnit sig på klubben. Bara under november 2008 tvingade de israeliska soldaterna ut ungdomarna från idrottsklubben vid tre tillfällen och den 12 november använde de tårgas för att få ut dem. Detta gör det givetvis svårt för klubben att genomföra de aktiviteter som de planerat, eftersom både föräldrar, barn och ungdomar är rädda för att komma till klubben när de inte vet om någon av dem kommer att skadas av soldater som när som helst kan göra intrång i klubbens lokaler.

Men trots alla svårigheter fortsätter alla kring klubben att arbeta vidare för att göra det möjligt för alla barn och ungdomar i Abu Dis att ha en meningsfull och positiv fritid som ger hopp för en bättre framtid.

IDROTTSANKTIONER SOM PÅTRYCKNINGSMEDEL – SYDAFRIKA

På grund av Sydafrikas apartheidpolitik förbjöds sydafrikanska idrottsmän att delta i de olympiska spelen redan år 1964, och år 1970 uteslöts landet formellt från den internationella olympiska kommittén eftersom de tog avstånd från segregationen i Sydafrikas tävlingsdelegation.²⁵

Den 29 november 1971 antog FN:s generalförsamling resolution 2775 D (XXVI) som krävde en bojkott av de idrottsdelegationer som utvalts i strid med de olympiska principerna om icke-diskriminering. Under åren som följde ställde fler och fler länder upp bakom isoleringen och bojkotten av sydafrikansk idrott. Den 9:e november 1976 etablerade generalförsamlingen en kommitté för att utarbeta en deklaration om apartheid i idrottsevenemang och en konvention mot apartheid i idrott. Deklarationen antogs den 14 december 1977. I maj 1981 publicerade den särskilda kommittén mot apartheid sin första rapport om idrottskontakter med Sydafrika.²⁶

Omvärldens inställning till idrottslig bojkott av Sydafrika var mycket strikt. 1976 valde 28 länder att bojkotta OS i Montreal sedan Nya Zeeland tillätits delta i spelen. Anledningen till bojkotten var att Nya Zeelands rugbylag "All blacks" hade genomfört en turné i bland annat Sydafrika och hade således idrottsliga relationer med apartheidregimen. Denna typ av så kallad "tredje parts-bojkott" började användas efter 1946 och inbegrep bojkott och isolering av lag och länder som samarbetade med apartheididrott.²⁷

Apartheidregimen i Sydafrika bojkottades ofta i tennissammanhang. Den amerikanske tennisspelaren och grand slam-vinnaren Arthur Ashe, förgrundsgestalt i the International Tennis Players Association arbetade för att Sydafrika skulle förbjudas att delta i Davis Cup. Arbetet bar frukt och 1970 togs beslutet som utestängde Sydafrika från deltagande i Davis Cup fram till 1974. När Sydafrika år 1974 åter tilläts spela i Davis Cup och tog sig till final lämnade Indien "walk over" som en protest mot landets apartheidsystem. Sydafrika förhindrades sedermera att delta i vidare gruppspel och har fram till idag inte heller spelat några fler finalmatcher.

Bojkott av enskilda idrottsmän var aldrig syftet med idrottsbojkotten mot Sydafrika. Apartheidsystemet var en integrerad del av de enskilda nationella idrottsförbunden och bojkotten vände sig mot hela apartheidsystemet. Det Internationella bordtennisförbundet erkände till exempel det icke-rasistiska Sydafrikanska bortennisförbundet (SATTB) redan 1956. SATTB kunde delta i världsmästerskapen i Stockholm 1957 men regimen i Sydafrika svarade omedel-

25 Sports and the Liberation Struggle: a Tribute to Sam Ramsamy and others who fought apartheid sport by E.S. Reddy (Former Director, United Nations Centre against Apartheid).

26 Aa. E.S. Reddy

27 Aa. E.S. Reddy

bart efteråt med att vägra utfärda pass till sina idrottsmän och klargjorde att ingen skulle tillåtas tävla internationellt utom i en vit idrottssammanslutning.²⁸

Idag är det få som vänder sig mot beslutet att utesluta Sydafrika ur IOK 1970 och utestängande av Sydafrikanska tennisspelare från Davis Cup-tävlingarna. Inte förrän i juni 1991 enades ledare för den Europeiska gemenskapen om att bojkotten av Sydafrikansk idrott skulle upphävas och endast sedan viktiga och avgörande framsteg hade gjorts i förbjudandet av apartheid.

Chefen för FN:s Center mot apartheid E.S. Reddy är tydlig i sin analys av idrottsbojkotten: Bojkottkampanjerna stärkte antiapartheidrörelserna och gav enorm uppmärksamhet till kampen för frihet i Sydafrika.²⁹

28 Aa. E.S. Reddy

29 Aa. E.S. Reddy

IDROTT OCH POLITIK HÖR VISST IHOP – SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER

I samband med Stoppa Matchen-kampanjen har många argumenterat för att politik och sport inte skall sammanblandas. Verkligheten för det palestinska folket är att politik och sport är tätt sammanlänkade och det finns flera exempel på att Israel använder idrotten i PR-sammanhang. När Israel deltog i Europa mästerskapen i friidrott i Göteborg 2006 demonstrerade tusentals svenskar i protest mot detta, vilket gjorde att israeliska idrottarna fick möjligheten att uttala sig vid en presskonferens som mer liknade ett PR-jippo för ockupationsmakten. Anledningen till att Israel tävlar i europeiska sammanhang är för att de är uteslutna från sina naturliga idrottsfederationer i Asien och i intervjuer uttryckte de sin tacksamhet över att de är välkomna att tävla i Europa.

Friheten för israeliska idrottsmän att utöva sin sport sker på bekostnad av palestinier som förnekas rätten att delta i idrottsevenemang på såväl lokal som internationell nivå. En sportbojkott mot Israel skulle innebära ett kraftfullt budskap att dess ockupation och rasistiska politik mot palestinier är oacceptabel och måste få ett slut.³⁰

Att ett land som kontinuerligt bryter mot folkrätten, bedriver en alltmer expansiv ockupation och berövar ett helt folks rätt till grundläggande rättigheter, ges rätten att i internationella sammanhang framställas som en fredfull demokrati är oacceptabelt. En sportbojkott av Israel skulle innebära att man visar på de dagliga kränkningar av palestiniers mänskliga rättigheter som Israel gör sig skyldiga till. Palestinska idrottare berövas möjligheten att bedriva sin idrott, att röra sig fritt för att kunna träna med sina lagkamrater och palestinska barn spelar fotboll med risk för sina liv. Varför ska den stat som berövar palestinerna dessa rättigheter få representeras obehindrat i internationella sportevenemang?

Israels senaste attack mot Gaza och resultatet av det israeliska valet, där högerextrema partier gick framåt och den hårdföra Netanyahu nu tillträder som premiärminister sannolikt med Lieberman i sin regering, visar att Israel måste utsättas för starka påtryckningar för att få ett stopp på över 40 år av ockupation. Benjamin Netanyahu är vare sig villig eller förmögen att bidra till en konstruktiv och rättvis fredslösning med palestinerna. Omvärlden måste övergå från ord till handling och sätta press på Israel genom olika former av sanktioner och bojkott.

30 <http://www.bdsmovement.net/?q=node/5>

Med Benjamin Netanyahus uttalanden i samband med kriget mot Gaza i december 2008 och valet att bjuda in det högerextrema partiet Yisrael Beitenu i regeringssamarbetet har Israel placerat sig i samma kategori som apartheidtidens Sydafrika. Låt oss behandla Israel som vi behandlade Sydafrika och låt oss skapa förutsättningarna för fred och försoning i Mellanöstern. Om vi inte sätter press på Israel idag kommer nya krig drabba regionen imorgon.

Verktygen för att bojkotta Israel i idrottsliga sammanhang finns, det är den politiska viljan som saknas. Detta trots att den Internationella Olympiska stadgan tydligt förbjuder övergrepp mot idrottare.

UTDRAG UR DEN INTERNATIONELLA OLYMPISKA STADGANS GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER:

4. The practice of sport is a human right. Every individual must have the possibility of practising sport, without discrimination of any kind and in the Olympic spirit, which requires mutual understanding with a spirit of friendship, solidarity and fair play. The organisation, administration and management of sport must be controlled by independent sports organisations.

5. Any form of discrimination with regard to a country or a person on grounds of race, religion, politics, gender or otherwise is incompatible with belonging to the Olympic Movement.

Vi anser att bojkotten av Sydafrika under apartheid skall stå som modell för sanktioner riktade mot Israel. Det handlar inte om en bojkott av enskilda idrottsmän eller kvinnor, utan det är de israeliska idrottsförbundet som skall utestängas från internationella tävlingar så länge ockupationen pågår. Om ett förbund skulle uttala ett avstånd mot ockupationen och förtrycket av det palestinska folket, anser vi att de skulle vara välkomna.

Jämförelsen med Sydafrika är relevant på många sätt och apartheidpolitiken som Israel nu för är enligt till exempel apartheidmotståndaren Desmond Tuto på många sätt värre än den var i Sydafrika.

Sverige deltar, via FN och/eller EU, redan i sanktioner mot ett tjugotal stater på grund av deras fastställda folkrättsbrott (däribland Vitryssland, Kina, Kongo, Elfenbenskusten, Haiti, Iran, Nordkorea, Burma, Somalia, Sudan, Syrien, Uzbekistan, Zimbabwe). Att varken sanktioner inte används vid världens kanske farligaste och långvarigaste konflikt, den olagliga israeliska ockupationen av Palestina, är en skam för världssamfundet som underminerar förhoppningarna om en internationell ordning som bygger på lag och rätt, inte på krig och våld. Idrottssanktioner är ett viktigt verktyg i kampen för en rättvis fred i Mellanöstern.

Avbryt allt sportsligt samarbete med israeliska idrottsförbund som inte kraftfullt tar avstånd från den israeliska ockupationen.

Stoppa Matchen!

LÄS MER:

Palestinska fotbollsförbundet (Palestine Football Association): /www.palestinefa.com/

www.footpal.jeeran.com (arabisk)

www.palsport.com/ (arabisk)

www.asc-pal.com/ (arabisk)

Lista med datum för grundandet av olika palestinska sportklubbar:

<http://www.rsssf.com/tables/p/palesfound.html>

PACES (Palestine Association for Children's Encouragement of Sports)

<http://www.pacescharity.org/>

BDSMovement.net: <http://www.bdsmovement.net/?q=node/58>

KÄLLOR:

"Sports Boycott" från rörelsen Boycott, Divestment and Sanctions (BDS) movement

(<http://bdsmovement.net/?q=node/68>)

Kampen om den heliga jorden – Temaskrift från Palestinagrupperna i Sverige

Palestine Monitor: www.palestinemonitor.org

Palestinagrupperna i Sverige: www.palestinagrupperna.se

Passia: www.passia.org

Jerusalem Post 24 januari – Davis Cup Tennis: Israel/Sweden tie may move to Stockholm for fans

Svenska Dagbladet, SvD 14 januari – Toppspelare dödade i attackerna mot Gaza

Gaza; Peace and Freedom – Sport och politik

This Week in Palestine – www.thisweekinpalestine.com

Riksidrottsförbundets hemsida – http://www.rf.se/templates/Pages/InformationPage_____200.aspx

RAPPORTEN ÄR GJORD AV PALESTINAGRUPPERNA I SVERIGE I SAMARBETE MED STOPPA MATCHEN-KAMPANJEN

Sara Aarnivaara

Jonas Hansson

Anna Wester

Stockholm 2009

Framsida: Lars Hammerlin

Layout: Petter Evertsén

Palestinagrupperna i Sverige grundades 1976 genom samgående av lokala Palestinagrupper. Vi tar tydligt ställning för den svagare parten i Palestinakonflikten och stöder det palestinska folkets strävanden efter nationellt oberoende och bildandet av en palestinsk stat. Denna kamp ser vi som en omistlig del i strävandena att skapa fred i Mellanöstern. Utan en rättvis lösning på Palestinakonflikten kan fred aldrig uppnås.

KONTAKT

Palestinagrupperna i Sverige
Tegelviksgatan 40
116 41 Stockholm
Tel: 08-641 72 88,
fax 08-641 60 47
info@palestinagrupperna.se